

NAČELA UREĐIVANJA LJETOPIISA

Statistički ljetopis temeljna je i najobuhvatnija publikacija Državnog zavoda za statistiku, na hrvatskom i engleskom jeziku, koja osigurava pouzdan izvor statističkih podataka za gospodarstvenike, dužnosnike, znanstvenike, medije i ostale korisnike. Objavljeni podaci rezultat su brojnih redovitih i periodičnih statističkih istraživanja koja su na osnovi Zakona o službenoj statistici (NN, br. 103/03. i 75/09.), Strategije razvitka službene statistike Republike Hrvatske 2004. – 2012. (NN, 28/05.), Programa statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2008. – 2012. (NN, 65/08.) i Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske za 2008. godinu (NN, br. 65/08.) proveli Državni zavod za statistiku te uredi državne uprave u županijama i druge institucije ovlaštene za obavljanje statističkih aktivnosti. Rezultati statističkih istraživanja za prijašnje godine temelje se na zakonima o statistici, programima statističkih istraživanja i godišnjim provedbenim planovima statističkih aktivnosti koji vrijede za određene godine.

U izradi i primjeni metodologija na osnovi kojih se provode statističke aktivnosti posebno ih se nastoji sadržajno prilagoditi promjenama u društvu i gospodarstvu. Pri uvođenju i razvoju novih metodologija prema raspoloživim mogućnostima surađuje se sa Statističkim uredom Europske unije (Eurostatom) i drugim europskim institucijama, s odgovarajućim uredima Organizacije ujedinjenih naroda i sa statističkim nacionalnim uredima europskih država. Primjenom međunarodnih statističkih standarda, klasifikacija, nomenklatura i metoda osigurava se međunarodna usporedivost podataka te se tako pridonosi daljem uključivanju Republike Hrvatske u europsko i svjetsko gospodarsko i političko okruženje.

Ljetopis je podijeljen u 3 dijela: Pregled za Republiku Hrvatsku, Pregled po županijama i Međunarodni pregled; ukupno 52 poglavlja.

Svako poglavlje sadrži metodološka objašnjenja, koja čine izvor i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i izdane statističke publikacije, slijedi tablični prikaz, koji po pravilu počinje vremenskom serijom ili podacima za posljednju godinu, tablice s podacima prema različitim obilježjima i modalitetima i na kraju grafički prikaz važnijih podataka.

Nacionalna klasifikacija djelatnosti temeljni je statistički standard koji se primjenjuje za iskazivanje podataka o poslovnim subjektima i njena je primjena propisana Zakonom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.) i Odlukom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2002. (NN, br. 13/03.), koja se primjenjuje od 1. siječnja 2004. Serije podataka, radi usporedivosti, preračunane su prema NKD-u 2002., a tamo gdje to nije bilo moguće, dane su napomene u metodološkim objašnjenjima ili ispod tablica.

Kod vrijednosnih podataka izraženih u tekućim cijenama i u kunama do određene neusporedivosti podataka u višegodišnjim serijama podataka došlo je u jednoj mjeri zbog denominacija i promjena novčane jedinice (u siječnju 1990. došlo je do denominacije tadašnjega jugoslavenskog dinara, 10 000 YUD = 1 konvertibilni dinar, potkraj 1991. kao sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj uveden je hrvatski dinar, 1 konvertibilni dinar = 1 HRD, u svibnju 1994. uvedena je nova novčana jedinica – kuna, 1 000 HRD = 1 kuna), a u većoj je mjeri to posljedica visoke inflacije. To se tumačenje ne odnosi na podatke čija je vrijednost u kunama dobivena preračunavanjem njihove vrijednosti u stranim valutama. Molimo korisnike da o tome vode računa pri korištenju tih podataka.

HOW THE STATISTICAL YEARBOOK HAS BEEN COMPILED

The Statistical Yearbook is a basic publication of the Central Bureau of Statistics, in Croatian and English, which is a reliable source of statistical data for economists, functionaries, scientists, media and other users. The data issued are obtained through numerous regular and periodical statistical surveys that are carried out, on the basis of the Act on Official Statistics (NN, Nos. 103/03 and 75/09), the Development Strategy of the Official Statistics of the Republic of Croatia, 2004 – 2012 (NN, No. 28/05), the Programme of Statistical Activities of the Republic of Croatia, 2008 – 2012 (NN, No. 65/08) and the Annual Implementation Plan of Statistical Activities of the Republic of Croatia in 2008 (NN, No. 65/08), by the Central Bureau of Statistics and state administration offices in the counties as well as other institutions competent for conducting statistical surveys. The results of statistical surveys for previous years are based on laws on statistics and programmes of statistical surveys and annual implementation plans of statistical activities that were valid in particular years.

In the creation and implementation of methodologies, which are the basis for conducting statistical activities, special efforts are made in the adjustment of their contents to changes in society and economy. According to available means, the introduction and development of new methodologies are done in co-operation with the Statistical Office of the European Union (Eurostat) and other European institutions, as well as with competent offices of the Organization of United Nations and national statistical offices of European countries. By using the international statistical standards, classifications, nomenclatures and methods, we provide for international data comparability, and thus contribute to further entering of the Republic of Croatia into the European and global economic and political environment.

The Statistical Yearbook is divided into three parts: the Republic of Croatia Review, the Review by Counties and the International Survey. There are altogether 52 chapters.

Each chapter contains notes on methodology, including sources and methods of data collection, coverage and comparability, definitions and issued statistical publications. Further on, there are tables that usually start with presenting the time series or data for the last available year, followed by tables presenting data that contain various characteristics and modalities, while at the end, there are graphical presentations of some most important data.

The National Classification of Economic Activities is a basic statistical standard used in presenting the data on business entities, whose use is regulated by the Act on National Classification of Economic Activities (NN, No. 98/94) and the Decision on National Classification of Activities – NKD 2002. (NN, No. 13/03), which has been in force since 1 January 2004. For data comparability, data series were converted according to the NKD 2002. If they could not be fully compared, it was put in the notes on methodology or in footnotes.

In the data values expressed in current prices or kuna, certain incomparability of data in multi-year series was to a certain extent due to denominations and changes of monetary units (in January 1990 the then Yugoslav dinar was denominated: 10 000 YUD = 1 convertible dinar; at the end of 1991 the Republic of Croatia introduced a Croatian dinar: 1 convertible dinar = 1 HRD; in May 1994 a new monetary unit called kuna was introduced: 1 000 HRD = 1 kuna), but it was mostly due to high inflation. This, however, does not concern the data on exports and imports where the values in kuna are the result of conversion from foreign currencies. Therefore, users of data are kindly asked to keep that in mind while referring to the above mentioned data.

U iskazivanju podataka koji se odnose na poslovne subjekte, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odlukom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2002. (NN, br. 13/03.) i Pravilnikom o razvrstavanju poslovnih subjekata prema NKD-u 2002. (NN, br. 52/03.), korištena su metodološka objašnjenja prema kojima poslovni subjekti uključuju pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i fizičke osobe (subjekte koji u obrtu i slobodnim zanimanjima obavljaju djelatnost u skladu s propisima).

Pregled po županijama sadrži uži izbor osnovnih podataka za posljednju godinu prema teritorijalnom ustroju sa stanjem 31. prosinca 2008. (Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, NN, br. 10/97., 124/97., 68/98., 117/99., 128/99., 129/00., 92/01., 83/02., 25/03., 107/03., 175/03. i 86/06.). Podaci su izabrani tako da se međusobno može uspoređivati ekonomski položaj županija, a pregled je obogaćen i kartama.

Međunarodni pregled izrađen je radi usporedbe Hrvatske s drugim zemljama u Europi i svijetu. Pritom su upotrijebljeni podaci iz međunarodnih publikacija koje su kao izvor podataka navedene ispod svake tablice, a za Hrvatsku su uzeti službeni statistički podaci.

Za područja koja su bila privremeno zaposjednuta u 1991., 1992., 1993. i 1994. odnosno pod privremenom upravom UNTAES-a (Prijelazne uprave Ujedinjenih naroda za istočnu Slavoniju, Baranju i zapadni Srijem) u 1995., 1996. i 1997. nije bilo moguće prikupiti podatke. U tablicama gdje su za takva područja podaci iskazani riječ je o procjenama ili je u metodološkom dijelu dano posebno objašnjenje. Za godine od 1998. nadalje podaci su prikupljeni za cijelo područje Republike Hrvatske.

Ljetopis je korisnicima dostupan i u digitalnom zapisu (na CD-u), a objavljuje se i na internetskim stranicama Zavoda (<http://www.dzs.hr>).

In giving data concerning business entities, in line with the Act on the National Classification of Economic Activities (NN, No. 98/94), the Decision on the National Classification of Activities – NKD 2002. (NN, No. 13/03) and the Rule Book on Classification of Business Entities according to the NKD 2002. (NN, No. 52/03), the notes on methodology were used according to which business entities include legal entities, state government bodies, bodies of local and regional self-government units and natural persons (entities in crafts and free-lances that are engaged in activities according to regulations).

The review by counties includes the selection of basic data for the last year with the situation as on 31 December 2008 (the Act on Counties, Cities and Municipalities in the Republic of Croatia, NN, Nos. 10/97, 124/97, 68/98, 117/99, 128/99, 129/00, 92/01, 83/02, 25/03, 107/03, 175/03 and 86/06). The data have been selected so as to enable the comparability of economic situation in the counties, enriched by maps.

The aim of the international review is to enable the comparison of Croatia with other countries in Europe and in the world. The data have been taken from the international publications the references of which are to be found in the foot-notes of the tables; the data on Croatia make part of our official statistics.

The data on the areas temporarily occupied in 1991, 1992, 1993 and 1994 and those under the temporary control of UNTAES (the United Nations Transitional Administration for Eastern Slavonia, Baranja and western Sirmium) in 1995, 1996 and 1997, respectively, could not be collected for obvious reasons. If there are tables containing this kind of data, they are but estimates or there is a special note given in the part on methodology. For the period from 1998 and onwards data have been collected for the entire territory of the Republic of Croatia.

The Statistical Yearbook is also available on CD, as well as on the web pages of the Central Bureau of Statistics (<http://www.dzs.hr>).